



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1122/2020
14.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.795/20 од 18.09.2020. године, поднетом против правноснажног решења Вишег суда у Ваљеву Кппр.бр.41/20 од 12.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 14.10.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.795/20 од 18.09.2020. године, па се **УКИДА** правноснажно решење Вишег суда у Ваљеву Кппр.бр.41/20 од 12.06.2020. године и предмет враћа Вишем суду у Ваљеву на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег јавног тужиоца у Ваљеву Кти.бр.13/20 од 02.06.2020. године одбијен је као неоснован захтев за накнаду трошкова пуномоћника оштећене породице ББ - адвоката Николе Ружића у кривичном поступку вођеном у предмету ВЈТ у Ваљеву Кти.бр.13/20.

Решењем Вишег суда у Ваљеву Кппр.бр.41/20 од 12.06.2020. године, делимичним уважавањем жалбе пуномоћника малолетне оштећене ББ - адвоката Николе Ружића, преиначено је решење Вишег јавног тужиоца у Ваљеву Кти.бр.13/20 од 02.06.2020. године тако што је Виши суд у Ваљеву законском заступнику малолетне оштећене ББ, ВВ на име трошкова кривичног поступка у предмету ВЈТ у Ваљеву Кти.бр.13/20 досудио износ од 87.709,22 динара, а који се има исплатити из буџетских средстава Вишег јавног тужилаштва у Ваљеву пуномоћнику малолетне оштећене - адвокату Николи Ружићу на означени рачун у року од 60 дана од дана правноснажности решења, под претњом принудног извршења.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ.бр.795/20 од 18.09.2020. године само против правноснажног решења Вишег суда у Ваљеву Кппр.бр.41/20 од 12.06.2020. године, због повреде закона из члана 441. став 4.

ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП и члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, те због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине решење Вишег суда у Ваљеву Кппр.бр.41/20 од 12.06.2020. године и предмет врати том суду на поновну одлуку.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА - адвокату Срђану Вујиновићу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажно решење против кога је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано се у поднетом захтеву Републичког јавног тужиоца указује да је доношењем побијаног правноснажног решења Вишег суда у Ваљеву учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеном одлуком о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП и члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица. Поред тога, основано се указује и да је Виши суд у Ваљеву учинио и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је наредбом Вишег јавног тужиоца у Ваљеву КТИ.бр.13/20 од 26.05.2020. године, на основу члана 308. став 1. тачка 2) ЗКП, обустављена истрага против окривљеног АА због кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ. Након тога, изабрани пуномоћник малолетне оштећене ББ - адвокат Никола Ружић је дана 28.05.2020. године поднео ВЈТ у Ваљеву захтев за накнаду трошкова поступка, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке пуномоћника - адвоката у укупном износу од 99.709,92 динара.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Виши јавни тужилац у Ваљеву је првостепеним решењем одбио као неоснован захтев за накнаду трошкова пуномоћника оштећене породице ББ- адвоката Николе Ружића у кривичном поступку вођеном у предмету ВЈТ у Ваљеву Кти.бр.13/20. Виши суд у Ваљеву као другостепени орган је, делимичним уважавањем жалбе пуномоћника малолетне оштећене ББ - адвоката Николе Ружића, преиначио првостепено решење јавног тужиоца тако што је законском заступнику малолетне оштећене ББ, ВВ на име трошкова кривичног поступка у предмету ВЈТ у Ваљеву Кти.бр.13/20 досудио износ од 87.709,22 динара, а који се има исплатити из буџетских средстава Вишег јавног тужилаштва у Ваљеву пуномоћнику малолетне оштећене - адвокату Николи Ружићу на означени рачун у року од 60 дана од дана правноснажности решења, под претњом принудног извршења.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица („Службени гласник РС“, број 85/2005) је прописано да малолетно лице као оштећени мора имати пуномоћника од првог саслушања окривљеног. Одредбом става 2. истог члана је предвиђено да у случају да малолетно лице нема пуномоћника, њега ће решењем из реда адвоката који су стекли посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица поставити председник суда, а трошкови заступања падају на терет буџетских средстава суда.

По налажењу Врховног касационог суда, правилним тумачењем цитиране одредбе члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица произилази да на терет буџетских средстава падају само трошкови заступања малолетне оштећене од стране пуномоћника који је постављен решењем председника суда или решењем јавног тужиоца као органа поступка, а не и трошкови заступања малолетне оштећене од стране изабраног пуномоћника.

Имајући у виду напред цитиране одредбе члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, те имајући у виду чињеницу да из списка предмета произилази да у конкретном случају адвокат Никола Ружић није постављен малолетној оштећеној ББ као пуномоћник по службеној дужности решењем јавног тужиоца, већ је он био изабрани пуномоћник малолетне оштећене кога је пуномоћјем овластио законски заступник малолетне оштећене, отац ВВ, то Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењем Вишег суда у Ваљеву Кппр.бр.41/20 од 12.06.2020. године учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је наведеном одлуком повређена одредба члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица. Наиме, Виши суд у Ваљеву је, погрешно тумачећи одредбу члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (коју услед очигледне грешке у писању броја у образложењу решења погрешно означава као члан 156.) и погрешно сматрајући да у конкретном случају трошкови заступања малолетне оштећене од стране изабраног пуномоћника падају на терет буџетских средстава тужилаштва, погрешно преиначио првостепено решење Вишег јавног тужиоца у Ваљеву Кти.бр.13/20 од 02.06.2020. године и одредио да трошкови заступања малолетне оштећене ББ путем изабраног пуномоћника - адвоката Николе Ружића у износ од 87.709,22 динара падају на терет буџетских средстава Вишег јавног тужилаштва у Ваљеву.

Поред тога, по налажењу Врховног касационог суда, основано се захтевом Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним решењем Вишег суда у Ваљеву учињена и повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП. Наиме, имајући у виду да су у конкретном случају у питању награда и нужни издаци пуномоћника малолетне оштећене, а који су као трошкови кривичног поступка предвиђени одредбом члана 261. став 2. тачка 8) ЗКП, то стога Виши суд у Ваљеву није могао да побијано решење донесе применом одредбе члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП, обзиром да је овом одредбом (коју суд погрешно цитира у решењу) прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду вештаку, награду стручном саветнику, награду преводиоцу, награду тумачу, награду и нужне издатке браниоца, нужне издатке приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награду и нужне издатке њихових пуномоћника.

Осим тога, основано се поднетим захтевом указује да је Виши суд у Ваљеву побијаним правноснажним решењем учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, имајући у виду да је изрека побијаног решења неразумљива, јер се у изреци решења не наводи правни основ, односно одредба закона на основу које је суд донео побијано решење, а због чега није могуће испитати његову законитост и правилност.

Такође, побијаним правноснажним решењем је учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, обзиром да је изрека решења противречна сама себи и датим разлозима. Пре свега, изрека побијаног решења је противречна сама себи јер је Виши суд у Ваљеву побијаним решењем делимично уважио жалбу пуномоћника малолетне оштећене ББ - адвоката Николе Ружића тако што је законском заступнику малолетне оштећене ББ, оцу ВВ на име трошкова досудио износ од 87.709,22 динара који се има исплатити на рачун адвоката Николе Ружића, а при томе је наведеним решењем пропустио да одлучи и о осталим захтеваним трошковима поступка и то до целокупног захтеваног износа од 99.709,92 динара. Поред тога, изрека побијаног решења је противречна датим разлозима, обзиром да суд у изреци решења није донео мериторну одлуку о делу трошкова који се односе на награду адвокату за састављање жалбе, а у образложењу решења на страни 3 наводи разлоге због којих сматра да трошкови на име састава предметне жалбе не спадају у трошкове заступања оштећеног лица, те да исти не представљају ни нужне трошкове.

Осим тога, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП се састоји и у томе што су нејасни и међусобно противречни разлози Вишег суда у Ваљеву којима образлаже свој став да је одлука јавног тужиоца којом је одбијен захтев за накнаду трошкова пуномоћника малолетне оштећене - адвоката Николе Ружића неправилна услед погрешног закључка да адвокат Никола Ружић није пуномоћник малолетне оштећене, при чему суд потпуно погрешно интерпретира разлоге које је јавни тужилац дао за своју одлуку у образложењу првостепеног решења. Такође, потпуно је нејасно због чега суд у побијаном решењу као разлог умањења за 50% износа награде изабраном пуномоћнику малолетне оштећене наводи да се ради о заступању малолетне оштећене у поступку који се води по службеној дужности.

Како су, дакле, побијаним правноснажним решењем Вишег суда у Ваљеву учињене повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП и члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијано правноснажно решење Вишег суда у Ваљеву Кппр.бр.41/20 од 12.06.2020. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреде закона на које му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић